

de Rechtspraak

Aan de minister van Justitie
Dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

datum 2 juni 2010
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
onderwerp Adviesaanvraag Wetsvoorstel tot wijziging van de Opiumwet in verband met de strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van de illegale hennepsteelt

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 31 maart 2010 met bovengenoemd kenmerk heeft u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) verzocht advies uit te brengen inzake het Wetsvoorstel tot wijziging van de Opiumwet in verband met de strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van de illegale hennepsteelt (**het Wetsvoorstel**).

Met het Wetsvoorstel wordt beoogd de mogelijkheden tot strafrechtelijk optreden tegen georganiseerde hennepsteelt te verbeteren. Het Wetsvoorstel strekt tot de introductie van een zelfstandige strafbaarstelling van handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van de illegale hennepsteelt in de Opiumwet. Het voorstel hangt samen met het programma versterking aanpak georganiseerde misdaad. Tevens wordt uitvoering gegeven aan een motie van de Tweede Kamer waarin de regering wordt verzocht voorstellen te doen om handelingen die de hennepsteelt faciliteren en stimuleren te verbieden¹. Strafbaar zal worden diegene die ‘substanties, voorwerpen of gegevens bereidt, bewerkt, verwerkt, te koop aanbiedt, verkoopt, aflevert, verstrekt, vervaardigt of voorhanden heeft, waarvan hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat zij bestemd zijn tot het plegen van een van de in de in artikel 11, derde tot en met vijfde lid, Opiumwet strafbaar gestelde feiten’.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

Advies

¹ Kamerstukken II 2007/2008, 31200 VI, nr. 52.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 2 juni 2010
pagina 2 van 4

De Raad heeft slechts enkele opmerkingen.

1. Algemene opmerkingen

Bij de vaststelling van de grens van strafrechtelijke aansprakelijkheid dient te worden onderkend dat ten aanzien van de uitbater van een *growshop* en andere personen die de grootschalige hennepteelt vergemakkelijken en stimuleren, niet altijd wettig en overtuigend kan worden bewezen dat hij wist dat de geleverde substanties, voorwerpen of gegevens bestemd waren voor de grootschalige hennepteelt. In verband daarmee wordt de strafrechtelijke aansprakelijkheid in het Wetsvoorstel niet beperkt tot de gevallen waarin wetenschap met betrekking tot de bestemming aanwezig is en kan worden bewezen, maar strekt die aansprakelijkheid zich ook uit tot die gevallen waarin betrokkene ernstige reden heeft om te vermoeden dat de substanties, voorwerpen of gegevens die hij verkoopt, aflevert etc. bestemd zijn om illegale hennepteelt voor te bereiden of te vergemakkelijken.

De Raad vraagt zich af of in de Memorie van Toelichting (MvT) voldoende aandacht wordt besteed aan de reikwijdte van de strafrechtelijke aansprakelijkheid en de onderzoeksbevoegdheden onder het bestaande regime en aan de praktische kant van het bewijs.

Tot het bestaande strafrechtelijke instrumentarium behoort naast de in de MvT (p. 4-5) vermelde deelnemingsvormen ook de poging. In de MvT (p. 6) wordt een aantal handelingen vermeld waarbij de vraag gesteld kan worden of de MvT niet aan kracht zou winnen als wordt ingegaan op de strafbaarheid naar huidig recht. Het verstrekken van stekken en het financieren van hennepplantages kan – afhankelijk van het opzet - immers aan te merken zijn als medeplichtigheid of uitlokking, terwijl het volledig installeren van een professionele hennepplantage ook nog medeplegen kan opleveren en het afnemen van oogst daarnaast ook nog heling. Het lijkt erop neer te komen dat de handelingen waarvan in het Wetsvoorstel de strafbaarstelling wordt voorgesteld, thans (alleen) niet strafbaar zijn 1) voor zover zij gepleegd zijn terwijl de betrokkene “*ernstig reden heeft om te vermoeden dat zijn bestemd zijn...*” en 2) voor zover het hoofdfeit vervolgens niet is gepleegd en geen sprake is van een strafbare poging.

In de MvT (p. 6) wordt gesteld dat de in *growshops* aangeboden producten geheel in de sleutel staan van de hennepteelt. Het is echter de vraag of de rechter hiervan in de strafvorderlijke praktijk bij de vraag naar het bewijs zonder meer van mag uitgaan. Er lijkt niet zonder meer sprake van een feit van algemene bekendheid in de zin van artikel 338 e.v. van het Wetboek van Strafvordering. Ventilatoren en pompen kunnen bijvoorbeeld ook voor andere doeleinden worden gebruikt. Gelet op de ervaringen in de praktijk mag verwacht worden dat hierop veelvuldig een beroep zal worden gedaan op een wijze die niet onmiddellijk van de hand kan worden gewezen (een Meer- en vaartverweer). In dit verband is ook van belang of – gelet op hetgeen in de MvT wordt gesteld over het verschil tussen tuincentra en *growshops* - niet verwacht mag worden dat winkels die thans de titel “*growshop*” hebben, hun naam niet zullen wijzigen en/of hun assortiment niet zodanig zullen verbreden dat niet eenvoudig kan worden gesteld dat alle of de meeste of vele voorwerpen bestemd zijn voor de grootschalige hennepteelt.

De strafbedreiging

de Rechtspraak

datum 2 juni 2010
pagina 3 van 4

Ten aanzien van de strafbedreiging ontbreekt een opmerking over de toepassing van artikel 4 van het Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad van Ministers van de Europese Unie van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel³. Het Kaderbesluit schrijft voor dat lidstaten van de Europese Unie ten aanzien van nader genoemde drugsdelicten een strafmaximum van tenminste de in het Kaderbesluit genoemde duur in hun wetgeving moeten opnemen.

In de bijlage bij deze brief wordt redactioneel nog een enkele opmerkingen gemaakt.

2. Werklast

Het Wetsvoorstel heeft geen noemenswaardige werklastgevolgen voor de rechtspraak.

3. Slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Wetsvoorstel, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Mr. F.W.H. van den Emster
Voorzitter

³ PbEU L 335

de Rechtspraak

datum 2 juni 2010
pagina 4 van 4

Bijlage: redactionele opmerkingen artikelsgewijs.

Redactionele opmerkingen:

- *Titel:* Gelet op de hiervoor genoemde motie in de Tweede Kamer ware te overwegen in de Titel tot uitdrukking te brengen dat het Wetsvoorstel ziet op de georganiseerde illegale hennepcultuur.